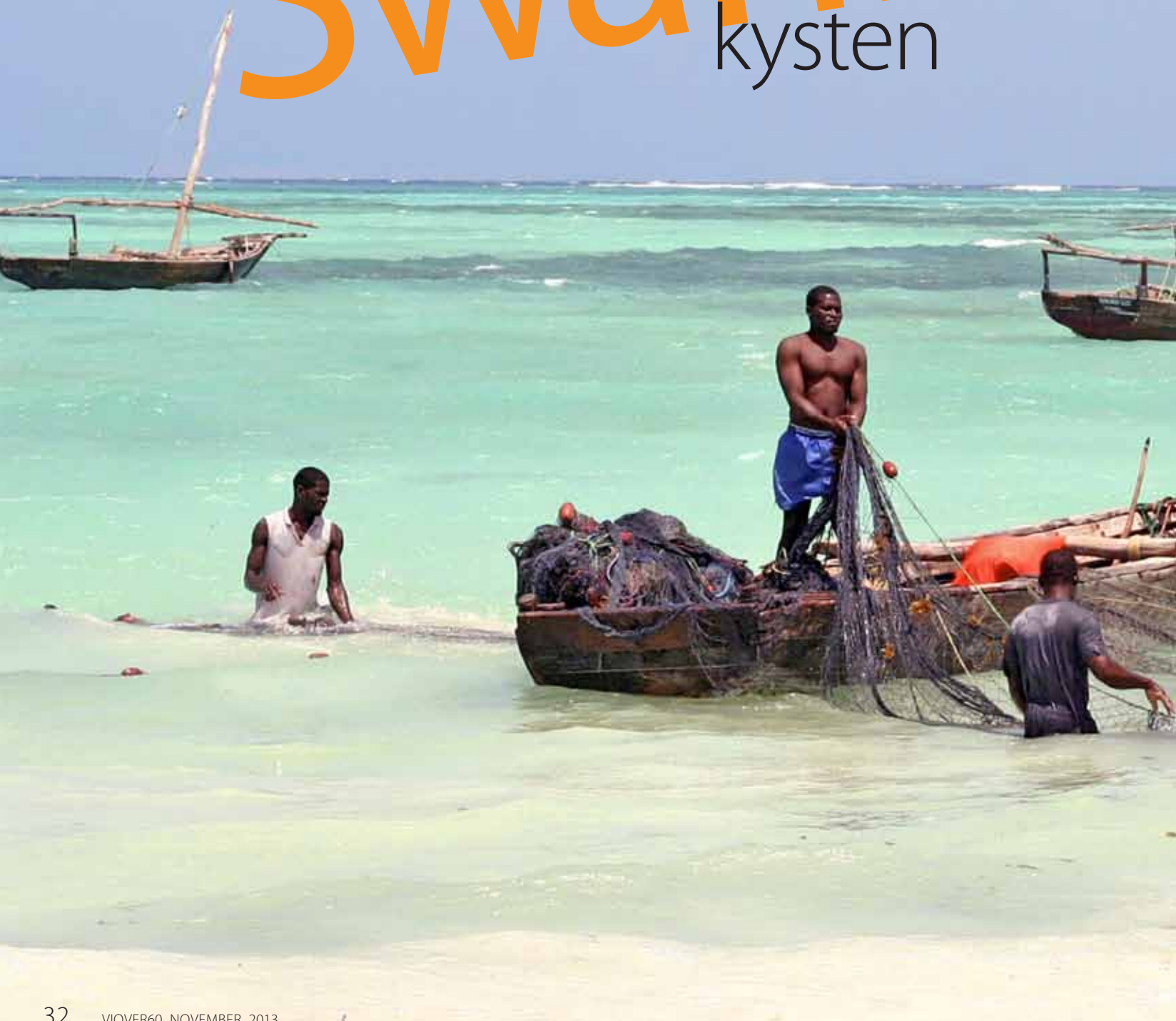

Streif
langs
Swahili-
kysten

Swahili. Smak litt på ordet. Snart virvler sansene opp lukten av krydder og konturer av trange gater, minareter og dhower seilende mot horisonten. **Bli med langs Tanzanias kyst** med øde strender, søvnige byer, stille savanner og swahilikulturens historie.

TEKST OG FOTO: MONA MYRAN

JOBBER PÅ GATEN. I den fargerike byen Tanga finner du mye av handel, matservring og håndverk ute på gaten.

FOTBALL. Barn som leker med en hjemmelaget fotball er et vanlig syn.

Krokodille! konstaterer servitøren til plaske-lyden, et lite steinkast fra middagsbordet. Etter timer, dager faktisk, på støvete og humpete veier, har jeg akkurat ankommet Saadani River Lodge, en økolodge bygd på påler på breddene av Wami-elven som bukker seg gjennom østre Tanzanias skog- og savannelandskap. Jeg stirrer ut i den bekmørke afrikanske kvelden. I mangel på både strøm og måneskinn er vi overlatt til lyder og lukter. Sangen fra sikadene blir med ett overdøvende og intens. Det knekker i en kvist, litt rasling, et ul i det fjerne, og så – et nytt plask.

– Om kvelden trekker flodhestene opp på land for å gresse, og krokodillene har elven for seg selv, sier servitøren og setter gulrotsuppa på bordet. Duften av koriander, ingefær og kokos treffer neseborene, og sulten tar styringen. Magen stemmer i med høylytt rumling, og bilder av sultne flodhester og lekende krokodiller blander seg med de siste dagers hendelser.

Tidløse Tanga

Tanga er en gjennomfartsby nord i Tanzania. Den ligger på den langstrakte swahilikysten. I mer enn tusen år har arabere, persere, europeere og indere seilt kysten her på jakt etter eventyr og rikdom. Byen er arkitektonisk en blanding av islamske buer, indiske balkonger og østafrikanske farger – såkalt swahilistil.

Tende fra Afri Roots er min guide og sjåfør. Vi trækker i Tangas søvnige gater og passerer knallrosa gatehjørner og markeder med kalotter, kjøtt og krydder med alle dets dufter. Digre poser med gurkemeie og vaniljestenger. Tende som kan reglene, pruter og handler. Tre krakker og kullgrill på fortauet tjener som kafé. Snart fylles små kopper med nytrukket og kruttsterk kaffe. Vi går videre, til symannen på neste hjørne og slår av en prat mens

han legger opp bukser og reparerer glidelåser. Deretter av sted til fiskemarkedet på stranden hvor vi lærer å lure åte, lange meitemarker, opp av sanden, før vi avrunder dagen med en sundowner på det tyskbygde Hotel Mkonge mens solen stuper ned bak den gjespende byen.

Populær i Pangani

I likhet med Mombasa i Kenya og Kilwa lenger sør i Tanzania, var Pangani en gang blant swahilikystens største og viktigste havner og hovedsete for eksport av slaver og elfenben til resten av verden. Men selv om livet fortsatt er sentrert i havnen, er det ellers lite som minner om swahilisivilisasjonens gullalder. De varme gatene er tomme, og i ly av solen, under balkongene, venter butikkeiere og brødselgere på dagens kunder.

– Hit kommer du for å lese en bok, smiler Candy og Greyham, det skotske ekteparet som driver gjestehuset *The Tides* på Ushomo-stranden rett utenfor Pangani. Palmene henger døsig over den pudderhvite sanden, fiskebåter dupper i de turkisblå bølgene. – Bli noen dager her og du vil finne tilbake til kroppens naturlige rytme: spise når du er sulten og sove når du er trøtt, fortsetter Candy på kav skotsk. Han serverer oss frostkald glass med *Kilimanjaro*, det lokale ølet, mens vi venter på tunfisken som freser på grillen.

Turismen har ikke funnet veien til Ushomo. Idet vi nærmer oss landsbyen, kommer en flokk barn løpende mot oss med brede smil og åpne armer. Guttene deler ut fersk kokos, og med en hjemmelaget fotball utfordrer de til lek og spill. Men aller mest vil de posere foran kamera. Jeg føler meg populær. Og veldig velkommen.

Dype røtter

Om kvelden gnistrer stjerner og galakser over ho-

RØD JORD. Den jernholdige og næringsfattige, røde jorden er typisk for Afrika. Veiene er i bunn og grunn hardpakket jord og er opprinnelig gamle karavaneruter. Du glemmer fort ristingen når du kjører gjennom det spennende landskapet med saltsjøer, akasieplantasjer, gressende antiloper, flokker med kyr og små landsbyer.

RIKDOM. Storfe betyr mye for masaiene. Det representerer mat og makt, jo mer storfe en masai har, jo rikere er han, og vil på den måten ha mer makt og innflytelse i stammen sin. Så disse dyrene har forkjørsrett på veiene.

Safari, seiltur med dhow og dykking

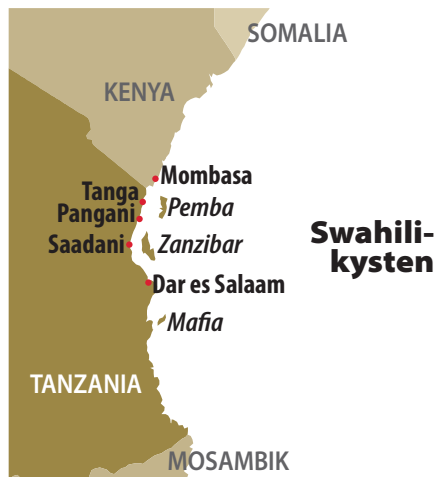
■ Saadani naturreservat består av både kyst-, elv-, skog- og savanne-landskap. Det er Øst-Afrikas eneste villmarksreservat som grenser til kysten. Reservatet har Tanzanias eneste kystregnskog og en variert fauna med blant annet store bestander sjiraffer, Tanzanias nasjonalsymbol – og et svært rikt fugleliv. Saadani er også den eneste parken i Tanzania hvor du kan legge ut på sykkelsafari – hvis du tør:

afriroots.co.tz/safariadventures/saadani

En ny trend er å kombinere safari med yoga. Sjekk ut zanzibaryoga.com, Saadani Safari Lodge, saadaniriverlodge.com eller Afri Roots, afriroots.co.tz.

■ *Dhow* er båten som i århundrer har seilt opp og ned swahilikysten og til og fra Zanzibar med fisk, folk og varer. Dhowen er fortsatt i bruk, nå primært som fiskebåt. Bli med på fisketur eller på solnedgangscruise – eller gjør som handelsfolket, seil ned kysten eller fra/til øyene Pemba, Mafia eller Zanzibar. Korte turer kan arrangeres ved de fleste hoteller og reisebyråer. Lengre turer bør du avtale med reisebyrået eller den lokale turoperatøren din.

■ Du kan dykke og snorkle langs hele kysten, men de beste forholdene finner du på og rundt øyene Zanzibar, Pemba og Mafia. Det krystallklare, varme vannet og variasjonen i koraller og tropisk fisk plasserer Zanzibar blant verdens topp ti dykkedestinasjoner. Ved naturreservatet Mnemba Atoll lever det mer enn 600 arter fisk i alle regnbuens farger og fasonger. På naboøyene Pemba og Mafia er den maritime faunaen enda mer urørt enn på Zanzibar.

FAKTA

■ Swahili betyr *folket fra kysten*. Swahilikysten defineres som området fra sør i Somalia til Sofala nord i Mosambik og inkluderer også øyene Mafia, Pemba og Zanzibar. Handelen langs kysten har lange røtter. De første var fønikerne og grekerne som kom seilende allerede 600 år før Kristus. Handelen holdt seg stabil frem til portugiserne kom på begynnelsen av 1500-tallet. De ble jagd ut av omaniaraberne på slutten av samme århundre. Handelen tok seg opp igjen og nådde et høydepunkt midt på 1800-tallet. Etter kolonisering og avskaffelsen av slaveriet på begynnelsen av 1900-tallet, ebbet de lange handelstradisjonene ut. Siden 1980-tallet er kysten og øyene preget av en ny type reisende – turistene.

Turistinformasjon:

Africa Travel Resource:

africatravelresource.com

Tanzania Tourist Board:

tanzaniatouristboard.com

Den norske ambassade i Tanzania:

norway.go.tz

Turoperatør som har spesialisert seg på

økoturisme:

afriroots.co.tz

Slik kommer du dit

■ Fra Oslo via en europeisk by til Kilimanjaro/Arusha eller Dar es Salaam.

Fra kr 6000 t/r: skyscanner.no

■ Nordmenn må ha visum. Det kan enten skaffes hos den tanzaniske ambassade i Sverige eller du kjøper på flyplassen når du lander. 50 USD betales i kontanter.

■ Sesong hele året, men er du redd for regn, styr unna mars til mai. Høysesong juni til august og desember til februar.

■ Språk: kiswahili, i tillegg snakker mange litt engelsk.

■ Helse: For informasjon om vaksiner og malariatabletter, kontakt din lege eller lokale vaksinekontor: reiseklinikken.no

LUKSUS. Saadani River Lodge innbyr til late dager både innendør og utendørs. Stilen er en blanding av det moderne og tradisjonelle, preget av jordfarger og naturmaterialer.

dene våre. I det fjerne skimter vi lysene fra Zanzibar mens det evige suset fra bølgene igjen leder tankene tilbake i tid.

– Gjestfriheten hos folket her har dype røtter, begynner Tende. Allerede år 600 før Kristus kom de første besøkende hit, fønikere og grekere, men det var først rundt år 800-900 e.Kr at handelen var godt etablert i monsunsyklusen. Mot slutten av hvert år seilte arabiske og indiske kjøpmenn, til og med kinesere og en og annen russer og japaner, mot den østafrikanske kysten. Med seg hadde de salt, dadler, krydder og tekstiler. Da vinden snudde på nyåret og de reisende vendte kursen hjemover igjen, var båtene deres lastet med elfenben, gull og slaver. Mens Europa lå nedsunken i den mørke middelalderen, var swahilikysten allerede et handelssentrum og møteplass for folk fra de store kulturene – Kina, Persia og Arabia, fortsetter Tende med blikket festet i horisonten.

Og det var ikke bare handelsvarer de utvekslet, legger han til. Folk hadde også med seg sine historier, skikker, sin gud og religion og sitt syn på verden. Dagens swahilikultur er en unik miks av folkeslag, tradisjoner, mat, arkitektur, musikk og språk som det har tatt århundrer å utvikle, fastslår Tende med et smil.

Svømmende elefanter

Neste morgen humper vi videre. Svette og støv klistrer seg til kroppen mens landskapet flimrer forbi. Saltsjøer og akasieplantasjer. Rød jord. Gressende antiloper. En masai og hans kyr. Jeg henger ut av vinduet og iverksetter hele sanseapparatet for å ta det hele inn: En liten landsby med en skole og noen små hytter. Høner som springer. Barn som vinker og roper *mzungu, mzungu* – utlending, utlending. En syklist med hele klesbutikken sin på bagasjebrettet. Kvinner med bøtter på hodet. Tre villsvin som slentrer sakte langs veien.

KRYDDER. Denne delen av Afrika er kjent for krydder. Det er ikke tilfeldig at Zanzibar blir kalt for krydderøyen. Men også på fastlandet finner du overflod av krydder.

– Dette er et muslimsk område, så her vet dyrene at de ikke blir spist, ler Tende.

Vi ankommer Saadani. Gjennom dette området reiste i sin tid handelskaravanene på tokt innover Det afrikanske kontinent på jakt etter elfenben, gull og unge, sterke gutter som kunne selges som slaver. I dag er det et vernet naturområde og Tanzanias og Øst-Afrikas eneste naturreservat med kystgrense.

Første stopp er Madete, et bortgjemt paradys. En folketom, hvit strand. Bølger som ruller i fred, bare tidvis forstyrret av grønne havskilpadder som reder i sanden, en flokk bavianer på morgenvandring og etter sigende, elefanter som svømmer i havet. Eneste overnattingsmulighet her er med eget telt og campingutstyr. Du får garantert stjernene og naturen for deg selv. Og dyrene.

Men til tross for Saadani sine unike og eksotiske kombinasjoner av kyst, savanne og lekre hoteller som lokker med fredelige dager på stranden med ubegrenset tilgang på safari – er det fortsatt få turister som velger dette fremfor Tanzanias mer kjente nasjonalparker som Serengeti og Ngorongoro.

God natt

Tilbake ved middagsbordet på Saadani River Lodge har krokodillene stilnet av. Jeg har satt til livs både middag og dessert. Kombinert med alle inntrykk og opplevelser de siste dagene, har jeg mer enn nok å fordøye før vi allerede i morgen tidlig fortsetter reisen ned historiske swahilikysten til kulturbyen Bagamoyo og ruinbyen Kilwa.

Men først skal jeg la det hele synke inn, i en bungalow på påler over elven, i trygg avstand fra både krokodiller og flodhester. ■

Original Solingen

bestikk Jubileums-priser

Bellevue
uten gull 2490,-
med gull 3390,-

Amalfi
uten gull 2490,-
med gull 3490,-

Aradena
uten gull 2490,-
med gull 3390,-

Paris
uten gull 2490,-
med gull 3390,-

Gala
uten gull 1490,-
med gull 1990,-

Ancona
uten gull 1495,-
med gull 1990,-

Novara
uten gull 1795,-
med gull 2295,-

Ligato
uten gull 2490,-
med gull 3390,-

Modena
uten gull 1495,-
med gull 1995,-

Palazzo-Rokokko
uten gull 1795,-
med gull 2295,-

Bestselger
1.490
Gala for 12 pers.

Bestikk til 12 personer inneholder:
 -12 kniver -12 gaffer
 -12 skjeer -12 teskjeer
 -12 kakegaffer
 -2 serveringsskjeer
 -2 koldgaffer -1 suppeose
 -1 sauseose -1 kremskje
 -1 kakespade -1 sukkerskje
 -2 delers salatbestikk -1 sukkerklype

10 års garanti. Tåler oppvaskmaskin

GAVETIPS bestill nå for levering til JUL

Butikkutsalget: Hellerud Gård, Bråteveien 190, 2013 Skjetten
www.solingenbestikk.no

Ordre: **22 28 59 65**
 Hf: **92 46 89 92**